

รัฐอิสลามเอมิเรตส์อัฟกานิสถาน (Islamic Emirate of Afghanistan)

เมืองหลวง กรุงคาบูล

ที่ตั้ง ภูมิภาคเอเชียใต้ ค่อนไปทางเอเชียกลาง บริเวณเส้นละติจูดที่ 33 องศาเหนือ เส้นลองจิจูดที่ 65 องศาตะวันออก มีพื้นที่ประมาณ 652,230 ตร.กม. ไม่มีทางออกทะเล เป็นจุดเชื่อมต่อเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียกลาง ทำให้มีความสำคัญในทางภูมิรัฐศาสตร์ และได้รับความสนใจจากประเทศมหาอำนาจมาโดยตลอด

อาณาเขต ความยาวของเส้นพรมแดนทั้งหมด 5,987 กม.

ทิศเหนือ ติดกับทาจิกิสถาน (1,357 กม.) เติร์กเมนิสถาน (804 กม.)

และอุซเบกิสถาน (144 กม.)

ทิศใต้ และทิศตะวันออก ติดกับปากีสถาน (2,670 กม.)

ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ติดกับจีน (91 กม.)

ทิศตะวันตก ติดกับอิหร่าน (921 กม.)

ภูมิประเทศ ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่ราบสูง มีที่ราบอยู่ทางเหนือและตะวันตกเฉียงใต้ แหล่งน้ำธรรมชาติมีจำกัด ส่วนใหญ่รับน้ำจากแหล่งน้ำที่มีต้นทางในประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งน้ำที่เกิดจากหิมะละลาย การขาดการพัฒนาชลประทานทำให้ไม่สามารถกระจายน้ำไปยังพื้นที่ต่าง ๆ และส่งผลให้อัฟกานิสถานต้องประสบปัญหาภัยแล้ง

ภูมิอากาศ แล้งและกึ่งแล้ง มี 4 ฤดู ได้แก่ ฤดูใบไม้ผลิ ระหว่าง มี.ค.-พ.ค. อาจมีฝนและหิมะละลายฤดูร้อนระหว่าง มิ.ย.-ส.ค. อากาศร้อน โดยเฉพาะทางตะวันตกเฉียงใต้ บางพื้นที่อุณหภูมิสูงกว่า 35 องศาเซลเซียส ยกเว้นพื้นที่แถบภูเขา อากาศไม่ร้อนจัด และเย็นในตอนกลางคืน ฤดูใบไม้ร่วง ระหว่าง ก.ย.-พ.ย. และฤดูหนาวระหว่าง ธ.ค.-ก.พ. อากาศหนาวจัด และมีหิมะปกคลุมเกือบทุกพื้นที่ทั่วประเทศ บางพื้นที่ติดลบ 15-20 องศาเซลเซียส ภัยธรรมชาติที่เกิดบ่อย คือ แผ่นดินไหว และภัยแล้ง

ประชากร 42,990,230 คน (ต.ค.2567) ประกอบด้วย เชื้อสายปชตุนหรือปาทาน 42% ทาจิก 27% ฮาซารา 9% อุซเบก 9% ไอมัก 4% และอื่น ๆ 4% อัตราส่วนประชากรจำแนกตามอายุ : วัยเด็ก (0-14 ปี) 39.8% วัยรุ่นถึงวัยกลางคน (15-64 ปี) 57.35% วัยชรา (65 ปีขึ้นไป) 2.85% อายุขัยเฉลี่ยของประชากร 65.98 ปี ชาย 64.5 ปี หญิง 67.6 ปี อัตราการเกิด 34.79 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการตาย 12.08 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการเพิ่มของประชากร 2.26%

ศาสนา อิสลาม นิกายซุนนี 84.7-89.7% นิกายชีอะฮ์ 10-15% และอื่น ๆ 0.3%

ภาษา ภาษาราชการ ได้แก่ อัฟกันเปอร์เซียหรือดารี 77% ปัสโต 48% และภาษาอื่น ๆ ได้แก่ เติร์ก 3% และภาษาถิ่นอีกประมาณ 30 ภาษา 4%

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือ 38.2% ชาย 52% หญิง 24.2% อย่างไรก็ตาม แม้จะมีปัญหาทางการศึกษา เนื่องจากการขาดแคลนงบประมาณและบุคลากรทางการศึกษา ปัญหาความมั่นคงภายใน และค่านิยมทางวัฒนธรรม แต่ชาวอัฟกันที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปสามารถอ่านออกและเขียนได้ โดยกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (United Nations Children's Fund-UNICEF) ประเมินว่า มีผู้หญิงที่ไม่ได้รับการศึกษากว่า 80% ผู้ชายประมาณ 50%

รัฐบาลตอลิบันยังไม่อนุญาตให้นักเรียนและนักศึกษาหญิงที่เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับมหาวิทยาลัยเข้าเรียนตามปกติทุกแห่ง โดยอ้างว่า อยู่ระหว่างปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักกฎหมายชาริอะฮ์ อย่างไรก็ตาม อัฟกานิสถานมีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษามากกว่า 40 แห่ง กระจายอยู่ตามจังหวัดสำคัญ เช่น Kabul University, American University of Afghanistan, Kandahar University, Herat University, Balkh University, Nangarhar University และ Khost University

การก่อตั้งประเทศ อัฟกานิสถานตั้งขึ้นจากการเข้าไปยึดครองพื้นที่ของชนเผ่าปาทานเมื่อศตวรรษที่ 18 โดยมีการจัดตั้งราชวงศ์ปกครอง ศูนย์กลางอยู่ที่เมืองกันดาฮาร์ ก่อนจะย้ายไปยังคาบูลในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 อัฟกานิสถานกลายเป็นรัฐกึ่งชนในการแข่งขันอิทธิพลระหว่างสหราชอาณาจักรกับสหภาพโซเวียต ก่อนจะได้รับเอกราชจากสหราชอาณาจักรเมื่อ 19 ส.ค.2462 มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐบาล จนกระทั่งมีการยึดอำนาจปกครองเมื่อปี 2516

ต่อมา สหภาพโซเวียตเข้ายึดครองอัฟกานิสถานเมื่อปี 2522 ทำให้เกิดขบวนการมุญาฮิดีนต่อต้านสหภาพโซเวียต โดยการสนับสนุนของสหรัฐฯ และปากีสถาน ทำให้สหภาพโซเวียตถอนทหารออกไปเมื่อปี 2532 แต่อัฟกานิสถานยังประสบปัญหาสงครามกลางเมือง เนื่องจากการแย่งชิงอำนาจทางการเมืองระหว่างกลุ่มต่าง ๆ จนกระทั่งกลุ่มตอลิบาน ซึ่งเป็นกลุ่มนักศึกษาหัวรุนแรงที่ได้รับการศึกษาจากโรงเรียนสอนศาสนาในปากีสถาน สามารถยึดครองคาบูลและขึ้นปกครองประเทศเมื่อปี 2539 ก่อนจะถูกโค่นล้มจากการทำสงครามต่อต้านการก่อการร้ายของสหรัฐฯ เมื่อปี 2544 และเป็นการเริ่มต้นการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยครั้งใหม่ในอัฟกานิสถาน โดยได้รับการสนับสนุนจากประเทศตะวันตกทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และการทหาร

วันชาติ 19 ส.ค. (ได้รับเอกราชจากสหราชอาณาจักรเมื่อปี 2462)

การเมือง ปกครองแบบรัฐอิสลาม (Islamic Emirate) คล้ายคลึงกับโครงสร้างสายการบังคับบัญชาของกลุ่มตอลิบาน รวมอำนาจไว้ที่รัฐบาลกลาง ส่วนการปกครองท้องถิ่นแบ่งเขตการปกครองเป็น 34 จังหวัด

ฝ่ายบริหาร : นรม. เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร มีรอง นรม. 2 คน (ยังไม่กำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง) มีคณะรัฐมนตรีจำนวน 33 คน ทั้งหมดเป็นสมาชิกกลุ่มตอลิบาน

ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายตุลาการ : รัฐบาลตอลิบานยกเลิกระบบการปกครองแบบรัฐสภาและใช้กฎหมายอิสลาม (ชารีอะฮ์) ปกครองประเทศ โดยรัฐบาลตอลิบานแต่งตั้งนาย Molavi Abdul Hakim Sharaf ให้ดำรงตำแหน่ง รมว.กระทรวงยุติธรรม ซึ่งทำหน้าที่ออกกฎหมายโดยใช้หลักกฎหมายอิสลาม รวมทั้งแต่งตั้งผู้พิพากษาพิจารณาตีความตามหลักกฎหมายอิสลาม นอกจากนี้ รัฐบาลตอลิบานให้เจ้าหน้าที่เรือนจำ ซึ่งเคยปฏิบัติหน้าที่ในช่วงรัฐบาลประชาธิปไตย ทำงานต่อไปร่วมกับผู้แทนของกลุ่มตอลิบาน

พรรคการเมือง : ยังไม่มีความเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง หลังจากกลุ่มตอลิบานยึดอำนาจการปกครอง และแต่งตั้งคณะรัฐบาลบริหารประเทศ

เศรษฐกิจ อัฟกานิสถานประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจตั้งแต่ปี 2544 หลังจากสหรัฐฯ และชาติพันธมิตร โค่นล้มรัฐบาลตอลิบานในขณะนั้น นอกจากนี้ อัฟกานิสถานยังเป็นแหล่งซ่องสุมของกลุ่มก่อการร้าย กลุ่มหัวรุนแรง กลุ่มติดอาวุธต่าง ๆ จำนวนมาก ทำให้เกิดความไม่สงบอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลประชาธิปไตยไม่สามารถแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจได้ เนื่องจากต้องเผชิญกับปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ปัญหาการทุจริต และภัยจากการก่อความไม่สงบ การก่อการร้าย เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเฉพาะความเชื่อมั่นของนักลงทุน ส่งผลให้ชาวอัฟกันส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจน ขาดแคลนสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น ที่อยู่อาศัย น้ำสะอาด ไฟฟ้า และการเข้าถึงการบริการสาธารณสุข

ชาวอัฟกันส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยอัฟกานิสถานมีรายได้จากการส่งออกสินค้าเกษตรเพียงเล็กน้อย ทำให้ต้องพึ่งพียงบประมาณจากสหรัฐฯ และประเทศผู้บริจาค 80% ของงบประมาณทั้งหมด อย่างไรก็ตาม หลังการยึดอำนาจของกลุ่มตอลิบานเมื่อ 15 ส.ค.2564 สหรัฐฯ ได้อายัดทรัพย์สินของธนาคารกลางอัฟกานิสถานจำนวน 9,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นอกจากนี้ กองทุนการเงินระหว่างประเทศและธนาคารโลกรงับการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของอัฟกานิสถาน ทำให้รัฐบาลตอลิบานประสบปัญหาขาดแคลนงบประมาณเพื่อบริหารประเทศ ทั้งการจ่ายเงินค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่และการดูแลประชาชน

ปีงบประมาณ 21 ธ.ค.-20 ธ.ค.

สกุลเงิน ตัวอย่างสกุลเงิน : อัฟกานี (Afghani/AFN)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐฯ : 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ : 66.69 อัฟกานี

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 1 บาท : 2.04 อัฟกานี (ต.ค.2567)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ (ปี 2567)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) : 58,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : -2.60%

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 362.93 ดอลลาร์สหรัฐฯ

แรงงาน : 8,920,000 คน

อัตราการว่างงาน : 14.39%

อัตราเงินเฟ้อ : -6.7%

ผลผลิตทางการเกษตร : ผลไม้สด ผลไม้อบแห้ง ฝ้าย ผัก ลูกเกด องุ่น มะเดื่อ และหญ้าฝรั่น

ผลผลิตอุตสาหกรรม : เหมืองแร่ สิ่งทอ สบู่ น้ำแร่ ซีเมนต์ พรมทอมือ และก๊าซธรรมชาติ

ดุลบัญชีเดินสะพัด : -

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : ขาดดุล 6,995 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

มูลค่าการส่งออก : 805 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ก.ค.2567)

สินค้าส่งออก : ผลิตภัณฑ์การเกษตร เช่น ผลไม้แห้งและถั่ว อาหาร ฝ้าย และแร่ธาตุ เช่น ถ่านหิน

คู่ค้าสำคัญ : จีน ชาติอ่าวเปอร์เซีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อินเดีย รัสเซีย เยอรมนี อุซเบกิสถาน และปากีสถาน

มูลค่าการนำเข้า : 7,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

สินค้านำเข้า : เครื่องจักรและอุปกรณ์ อาหาร สิ่งทอ และผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

คู่ค้าสำคัญ : จีน อิหร่าน และปากีสถาน

ทรัพยากรธรรมชาติ : ก๊าซธรรมชาติ ปิโตรเลียม ถ่านหิน ทองแดง ตะกั่ว สังกะสี เหล็กกล้า แร่ธาตุหายาก และอัญมณี

การทหาร รัฐบาลตอลิบันแต่งตั้งนาย Mohammad Yaqoob ให้ดำรงตำแหน่งรักษาการ รมว.กระทรวงกลาโหม เมื่อ 7 ก.ย.2564 โดยสมาชิกตอลิบันบางส่วนทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยตามสถานที่สำคัญต่าง ๆ ทั้งในเมืองหลวงและเมืองสำคัญทั่วประเทศ ทั้งนี้ รัฐบาลตอลิบันมีแผนจะรับทหารประจำการจำนวน 150,000 นาย โดยเปิดโอกาสให้อดีตทหารประจำการในช่วงรัฐบาลประชาธิปไตยสมัครคัดเลือกด้วย

ปัญหาด้านความมั่นคง

1) ปัญหาการก่อการร้ายและแหล่งซ่องสุมของกลุ่มติดอาวุธหลายกลุ่ม โดยกลุ่มก่อการร้ายที่ก่อเหตุอย่างต่อเนื่องในอัฟกานิสถานและเป็นศัตรูหมายเลข 1 ของรัฐบาลตอลิบัน ได้แก่ กลุ่ม Islamic State Khorasan Province (ISKP) นอกจากนี้ ยังมีสมาชิกกลุ่มอัลกออิดะฮ์บางส่วนอาศัยอยู่ในอัฟกานิสถาน รวมทั้งสมาชิกกลุ่มก่อการร้ายที่เป็นพันธมิตรกับรัฐบาลตอลิบัน อาทิ กลุ่ม Islamic Movement of Uzbekistan (IMU) กลุ่ม The East Turkestan Islamic Movement (ETIM)/Turkistan Islamic Party (TIP)

2) ปัญหาการอพยพย้ายถิ่นฐานของผู้พลัดถิ่นจากประเทศเพื่อนบ้าน เฉพาะอย่างยิ่ง ปากีสถานและอิหร่านที่มีผู้พลัดถิ่นมากกว่า 1.5 ล้านคน โดยปากีสถานผลักดันชาวอัฟกันที่ไม่มีเอกสารอนุญาตเพื่ออยู่อาศัยในปากีสถานอย่างถูกต้องกลับประเทศมากกว่า 600,000 คน (ข้อมูลเมื่อ ต.ค. 2567) ขณะที่อิหร่านก็ดำเนินการผลักดันชาวอัฟกันที่อาศัยอยู่ในอิหร่านอย่างต่อเนื่อง ทำให้รัฐบาลตอลิบันต้องแก้ไขปัญหาผู้พลัดถิ่นที่ย้ายกลับถิ่นฐาน ซึ่งการขาดแคลนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ ชาวอัฟกันร้อยละ 80 ยังขาดแคลนอาหารและปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต เนื่องจากอัฟกานิสถานประสบปัญหาเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องมายาวนานจากสงครามกลางเมืองและการสู้รบระหว่างกลุ่มต่าง ๆ

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ เข้าร่วมองค์การระหว่างประเทศและกลุ่มความร่วมมือ ทั้งในฐานะสมาชิกและผู้สังเกตการณ์ รวม 48 แห่ง/กลุ่ม ที่สำคัญ เช่น SAARC, OIC, IOM, ADB, UNESCO และ UNHCR เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การที่กลุ่มตอลิบันยึดอำนาจจากรัฐบาลอัฟกานิสถานเมื่อ 15 ส.ค.2564 แต่ยังไม่ได้รับการรับรองสถานะรัฐบาลจากประชาคมระหว่างประเทศ ทำให้การเป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศต้องสิ้นสุดลง

การขนส่งและโทรคมนาคม อัฟกานิสถานมีท่าอากาศยานระหว่างประเทศ 4 แห่ง ได้แก่ Hamid Karzai International Airport ในคาบูล Kandahar International Airport ในกันดาฮาร์ Mazar-e Sharif International Airport ในมะซารีชะรีฟ และ Herat International Airport ในเฮรัต และมีฐานทัพอากาศ 3 แห่ง โดยมีสายการบิน Ariana Afghan เป็นสายการบินแห่งชาติที่ให้บริการทั้งเส้นทางการบินในประเทศและต่างประเทศ เส้นทางการบินระหว่างประเทศมีปลายทางที่ดูไบ อังการา อิสตันบูล ญิดดะฮ์ และมอสโคว์ ส่วนสายการบินในประเทศอื่น ๆ ได้แก่ Kam Air, East Horizon Airways และ Safi Airways ระบบรถไฟที่ให้บริการในปัจจุบันมี 3 เส้นทาง เชื่อมต่อกับเติร์กเมนิสถาน อุซเบกิสถาน และอู๋ มณฑลเจ้อเจียงของจีน และจะขยายเส้นทางเชื่อมกับอิหร่านและปากีสถาน การเดินทางในอัฟกานิสถานส่วนใหญ่จะใช้รถประจำทาง

และรถยนต์ เส้นทางถนน ระยะทาง 42,150 กม. ด้านโทรคมนาคม อีพกานีสถานมีหมายเลขโทรศัพท์พื้นฐานให้บริการประมาณ 114,192 เลขหมาย (ปี 2559) โทรศัพท์เคลื่อนที่ประมาณ 21.6 ล้านเลขหมาย (ปี 2559) รหัสโทรศัพท์ +93 จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 3,531,770 คน (ปี 2559) รหัสอินเทอร์เน็ต คือ .af

การเดินทาง ไม่มีเที่ยวบินตรงจากไทยไปอัฟกานีสถาน แต่สามารถเปลี่ยนเครื่องบิน เพื่อต่อไปยังอัฟกานีสถานได้ที่อินเดีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และปากีสถาน โดยมีสายการบิน เช่น Turkish Airlines เอมิเรตส์แอร์ไลน์ และอินเดียแอร์ให้บริการเส้นทางเมืองหลวงของดินแดนสหภาพเดลี-คาบูล 24 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ และเส้นทางคูไบ-คาบูล 48 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ นักท่องเที่ยวไทยทุกคนที่เดินทางไปอัฟกานีสถานต้องขอรับการตรวจลงตรา แต่ปัจจุบัน ยังไม่มี สอท.อัฟกานีสถาน ณ กรุงเทพฯ ดังนั้น นักท่องเที่ยวจำเป็นต้อง 1) ส่งหนังสือเดินทางราชการผ่านกรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลาง และแอฟริกา กระทรวงต่างประเทศ เพื่อขอรับการตรวจลงตราจาก สอท.อัฟกานีสถาน ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ และ 2) ขอรับการตรวจลงตราด้วยตนเองที่ สอท.อัฟกานีสถาน ณ คูไบ อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ในอัฟกานีสถานยังมีอันตรายสูงจากการสู้รบรุนแรงในหลายพื้นที่ จึงต้องเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ เวลาที่อัฟกานีสถานช้ากว่าไทย 2 ชม. 30 นาที

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

1) การปราบปรามกลุ่ม Islamic State-Khorasan Province (ISKP) ซึ่งมีจำนวนสมาชิกมากขึ้น และมีศักยภาพในการก่อเหตุสูง โดยเฉพาะการใช้มีระเบิดฆ่าตัวตาย โดยกลุ่ม ISKP ได้ก่อเหตุต่อชนกลุ่มน้อยเฉพาะอย่างยิ่งชาวมุสลิมชีอะฮ์ (ชนเผ่า Hazaras) และผลประโยชน์ของรัฐบาลตอลิบันอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่รัฐบาลตอลิบันเข้าปกครองประเทศ นอกจากนี้ กลุ่ม ISKP ยังมีเครือข่ายในปากีสถานและสามารถก่อเหตุระเบิดฆ่าตัวตายในปากีสถานหลายครั้ง ทั้งนี้ หลายประเทศในเอเชียกลาง ได้แก่ อุซเบกิสถาน คาซัคสถาน รวมถึงรัสเซีย ต่างมองว่า กลุ่ม ISKP เป็นภัยคุกคามที่น่าห่วงกังวล จึงต้องการร่วมมือกับรัฐบาลตอลิบันเพื่อปราบปรามกลุ่ม ISKP

2) ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลตอลิบันกับปากีสถานกรณีกลุ่ม Tehrik-e Taliban Pakistan (TTP) เกิดจากสมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่ม TTP ที่หลบซ่อนตัวในอัฟกานีสถานข้ามไปก่อเหตุบ่อยครั้งในปากีสถาน รัฐบาลปากีสถานจึงขอให้รัฐบาลตอลิบันยับยั้งกลุ่ม TTP ใช้ดินแดนในอัฟกานีสถานเป็นฐานเคลื่อนไหว อย่างไรก็ตาม รัฐบาลตอลิบันปฏิเสธคำขอดังกล่าว ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ประเทศ โดยรัฐบาลปากีสถานพยายามกดดันรัฐบาลตอลิบันด้วยการผลักดันผู้อพยพชาวอัฟกันมากกว่า 1.5 ล้านคน กลับประเทศ

3) การสร้างการยอมรับรัฐบาลตอลิบันจากประชาคมระหว่างประเทศ หลังจากไม่มีประเทศใดยอมรับกลุ่มตอลิบันในฐานะรัฐบาลอย่างเป็นทางการ แม้จะตั้งรัฐบาลบริหารประเทศมาเป็นเวลากว่า 2 ปีแล้ว อย่างไรก็ตาม รัฐบาลตอลิบันได้พยายามสร้างการยอมรับในหมู่ประเทศต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเอเชียกลาง ซึ่งบางประเทศได้ถอนชื่อกลุ่มตอลิบันออกจากบัญชีกลุ่มก่อการร้าย นอกจากนี้ มีบางประเทศ เช่น จีน กาตาร์ ตุรกี และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับรัฐบาลตอลิบัน อีกทั้งรัฐบาลตอลิบันยัง

สามารถสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศอื่น ๆ ได้ ทั้งนี้ ประเด็นการละเมิดสิทธิสตรียังคงเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้รัฐบาลตอลิบานไม่ได้รับการยอมรับจากประชาคมระหว่างประเทศ

ความสัมพันธ์ไทย-อัฟกานิสถาน

ไทยและอัฟกานิสถานเริ่มฟื้นฟูความสัมพันธ์ทางการทูตอีกครั้ง หลังจากสหรัฐฯ โคนัลัมกลุ่มตอลิบานเมื่อปี 2544 โดยก่อนหน้านี้ ไทยเคยยุติความสัมพันธ์ทางการทูตกับอัฟกานิสถานในช่วงที่สหภาพโซเวียตเข้ายึดครองอัฟกานิสถานเมื่อปี 2522 ทั้งสองประเทศได้ดำเนินความสัมพันธ์ผ่านเวทีการเมืองระหว่างประเทศ และการให้ความช่วยเหลือในระดับทวิภาคี เช่น การบรรเทาทุกข์ การฝึกอบรม และการแก้ไขปัญหาเสพติตรวมถึงการส่งเสริมการปลูกพืชทดแทนฝิ่น นอกจากนี้ ไทยยังเคยส่งทหารช่างไปช่วยซ่อมแซมสนามบินบากรัมของอัฟกานิสถานเพื่อสนับสนุนการฟื้นฟูประเทศ และบริจาคเงินช่วยเหลืออัฟกานิสถานหลังเหตุการณ์แผ่นดินไหวเมื่อปี 2566 ปัจจุบัน ไทยยังไม่ยอมรับรัฐบาลตอลิบานในฐานะรัฐบาลอัฟกานิสถานอย่างเป็นทางการ และยังไม่มีความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกัน อย่างไรก็ตาม ไทยได้มอบหมายให้ สอท. ณ กรุงอิสลา มาบัด ปากีสถาน มีเขตอาณาครอบคลุมอัฟกานิสถาน โดยมีอุปทูตรักษาราชการ ขณะที่อัฟกานิสถานได้มอบหมายให้ออท.อัฟกานิสถาน/อิสลา มาบัด ดำรงตำแหน่งเพิ่มเติมเพื่อดูแลความสัมพันธ์กับไทย

ปี 2567 มูลค่าการค้าระหว่างอัฟกานิสถานกับไทยมีจำนวน 16,222,363.27 ล้านบาท โดยไทยส่งออกสินค้าไปอัฟกานิสถานมูลค่า 7,957,894.99 ล้านบาท และนำเข้าสินค้าจากอัฟกานิสถานมูลค่า 8,264,468.28 ล้านบาท สินค้าสำคัญที่ส่งออก-นำเข้า 5 อันดับแรก ได้แก่ เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ยานพาหนะ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้า สินค้ากสิกรรม อัญมณีและเครื่องประดับ ปัจจุบัน ยังไม่มีโครงการลงทุนจากอัฟกานิสถานที่ขอรับการส่งเสริมจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (The Board of Investment of Thailand-BOI) และยังมีโครงการร่วมลงทุนของไทยในอัฟกานิสถาน ทั้งนี้ มีคนไทยเดินทางไปอัฟกานิสถานน้อยมาก มีเพียง Youtuber 2-3 ราย ที่เดินทางไปในห้วงรัฐบาลตอลิบานปกครองประเทศ และไม่ ปรากฏข้อมูลคนไทยในอัฟกานิสถาน ซึ่งคาดว่า มีจำนวนน้อยมากหรือไม่มีเลย

นาย Muhammad Hassan Akhund
(Mullah Muhammad Hassan Akhund)

- ตำแหน่ง** - รักษาการ นรม.อัฟกานิสถาน
- เกิด** - ไม่แน่ชัดว่าปี 2488 หรือ 2493 (อายุ 75 หรือ 80 ปี/ปี 2568) ที่ Pashmul อำเภอบานจวายิ (ปัจจุบันคือ อำเภอบานซารี) จังหวัดกันดาฮาร์ สิบเชื้อสายมาจากนาย Ahmad Shah Durrani ผู้ก่อตั้งอัฟกานิสถานยุคใหม่ ซึ่งปกครองอัฟกานิสถาน ห้วงปี 2290-2315
- สถานภาพ** - สมรสขณะมีอายุได้ 21 ปี
- ประวัติทางการเมือง**
ไม่ระบุปี - ผู้ว่าการจังหวัดกันดาฮาร์
- สมาชิกสภาผู้นำกลุ่มตอลิบาน (Rahbari Shura)
27 ก.ย.2539-13 พ.ย.2544 - รอง นรม. และ รมว.กต. ภายใต้รัฐบาลตอลิบาน
7 ก.ย.2564-ปัจจุบัน - รักษาการ นรม.อัฟกานิสถาน
- ข้อมูลที่น่าสนใจ** - มีชื่ออยู่ในบัญชีดำของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nations Security Council-UNSC) ตั้งแต่ 25 ม.ค.2544 ตามข้อมติที่ 1267 (2542) และ 1333 (2543)

คณะรัฐมนตรีอัฟกานิสถาน

นายกรัฐมนตรี	Mullah Muhammad Hassan Akhund
รองนายกรัฐมนตรีคนที่ 1	Mullah Abdul Ghani Baradar
รองนายกรัฐมนตรีคนที่ 2	Molavi Abdul Salam Hanafi
รมว.กระทรวงกลาโหม	Molavi Muhammad Yaqoob Mujahid
รมช.กระทรวงกลาโหม	Fazel Mazloom
รมว.กระทรวงมหาดไทย	Molavi Sirajudin Haqqani
รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	Molavi Amir Khan Muttaqi
รมช.กระทรวงการต่างประเทศ	Sher Mohammad Abbas Stanikzai
รมว.กระทรวงการคลัง	Mullah Hidayatullah Badri
รมว.กระทรวงพาณิชย์	Haji Nooruddin Azizi
รมว.กระทรวงศึกษาธิการ	Habibullah Agha
รมว.กระทรวงข้อมูล ข่าวสาร และการออกอากาศ	Mullah Khairullah Khairkhwa
รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ	Qari Din Mohammad Hanif
รมว.กระทรวง Hajj and Awqaf	Molavi Noor Muhammad Saqib
รมว.กระทรวงยุติธรรม	Molavi Abdul Hakim Sharae
รมว.กระทรวงกิจการชายแดนและชนเผ่า	Noorullah Noori
รมว.กระทรวงการพัฒนาชนบท	Mullah Muhammad Yonus Khundzada
รมว.กระทรวงกิจการศาสนา	Sheikh Mohammad Khalid Munkar
รมว.กระทรวงกิจการสาธารณสุข	Mullah Abdul Manan Omari
รมว.กระทรวงแร่ธาตุและปิโตรเลียม	Mullah Muhammad Essa Akhund
รมว.กระทรวงทรัพยากรน้ำและไฟฟ้า	Molavi Abdul Latif Mansoor
รมว.กระทรวงการบินพลเรือนและการขนส่ง	Hameed ullah Akhundzada
รมว.กระทรวงอุดมศึกษา	Abdul Baqi Haqqani
รมว.กระทรวงการสื่อสาร	Najeebullah Haqqani
รมว.กระทรวงผู้ลี้ภัย	Khalil ul Rahman Haqqani
รมว.กระทรวงการบริหารจัดการภัยพิบัติ	Mohammad Abbas Akhund
รมว.กระทรวงการข่าวกรอง	Abdul Haq Wasiq
รมว.กระทรวงความมั่นคงแห่งชาติ	Taj Mir Jawad
รมว.กระทรวงข่าวสารและวัฒนธรรม	Zabiullah Mujahid
ผบ.กองกำลังตอลิบาน	Qari Fasihuddin

(ต.ค.2567)